

İç Kontrol Nedir?

5018 sayılı Kanununun 55'inci maddesinde; iç Kontrol,"idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü" olarak tanımlanmıştır.

İç Kontrol Ne Değildir?

İç kontrol statik bir sistem değildir

Sürekli izleme ve geliştirme gerekir

İç Kontrolün Amaçları

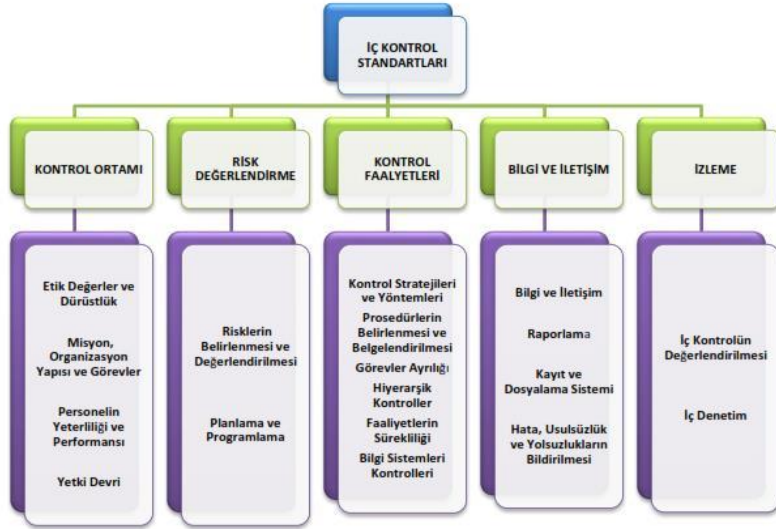
5018 Sayılı Kanununun 56'ncı Maddesinde;

1. Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
2. Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
3. Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
4. Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
5. Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirlenmiştir.

İç Kontrolün Faydaları Nelerdir?

İç Kontrol Uygulamak;

- Faaliyetlerde etkinlik ve verimliliğin artmasını sağlar.
- Güvenilir bilginin zamanında elde edilmesine ve iletilmesine yardımcı olur.
- Etkin kaynak yönetiminin sağlanması ve hedeflere ulaşılmasını sağlamak üzere iç düzenleme ve uygulamaların sürekli gözden geçirilmesini sağlar.
- Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini sağlar.
- Küçük hataların büyük problemlere dönüşmeden önce fark edilmesini sağlar.
- Varlıkların kötüye kullanılmasını, israfın önlenmesini ve kayıplara karşı korunması konusunda güvence verir.
- Hesap verme mekanizmasını güçlendirir. Sonuçlar konusunda kanıtlara dayalı gerekçe sunma imkânı sağlar.
- İç Kontrol makul güvence sağlamak üzere tasarlanmış bir süreçtir.
- İç Kontrol kurumdaki yönetici ve personelin yaptıkları işin kontrolünü ellerinde bulundurmaları için kullanılan bir yöntemdir.
- İç Kontrol daha iyi bir yönetime hizmet eder.

Bu bileşenlerin tümü için **18 standart**, bu standartları sağlamak üzere **79 genel şart** belirlenmiş bulunmaktadır.

Kontrol Ortamı: İç kontrolün diğer unsurlarına temel teşkil eden genel bir çerçeve olup, kişisel ve mesleki dürüstlük, yönetim ve personelin etik değerleri, iç kontrole yönelik destekleyici tutum, mesleki yeterlilik, organizasyonel yapı, insan kaynakları politikaları ve uygulamaları ile yönetim felsefesi ve iş yapma tarzına ilişkin hususları kapsar.

Risk Değerlendirme: İdarenin hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyecek risklerin tanımlanması, analiz edilmesi ve gerekli önlemlerin belirlenmesi sürecidir.

Kontrol Faaliyetleri: İdarenin hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve belirlenen riskleri yönetmek amacıyla oluşturulan politika ve prosedürlerdir.

Bilgi ve İletişim: Gerekli bilginin ihtiyaç duyulan kişi, personel ve yöneticiye belirli bir formatta ve ilgililerin iç kontrol ve diğer sorumluluklarını yerine getirmelerine imkân verecek bir zaman dilimi içinde iletilmesini sağlayacak bilgi, iletişim ve kayıt sistemini kapsar.

İzleme: İç kontrol sisteminin kalitesini değerlendirmek üzere yürütülen tüm izleme faaliyetlerini kapsar.

İç Kontrolde Rol ve Sorumluluklar Nelerdir?

Yeterli ve etkili bir iç kontrol sistemi için gerekli yazılı prosedür ve talimatların oluşturulması sorumluluğu, idarenin üst yöneticilerine verilmiştir. Bu sorumluluğunu; birim yöneticileri ve tüm çalışanlara liderlik ederek, idarenin iç kontrol sisteminin işleyişini gözeterek ve geliştirilmesi yönünde gerekli önlemleri alarak yerine getirir.

İç Kontrolü Kimler Uygular?

İç kontrol tüm personelin görevinin bir parçasıdır. Kurumda çalışan herkes iç kontrol sisteminin hayata geçirilmesinde rol oynar. İç kontrol yalnızca bir birimdeki personelin yürüteceği bir görev değildir. Kurumda çalışan herkesin yürüttüğü faaliyetlerin içine yerleşmiş bir süreçtir. Bu nedenle ilave bir iş ya da görev olarak düşünülmemelidir.

İç Kontrolle İlgili Doğru Bilinen Yanıtlar

- ✗ İç kontrol sadece mali iş ve işlemleri kapsar.
- ✓ İç kontrol hem mali hem de mali olmayan iş ve işlemleri kapsar.
- ✗ İç kontrol sadece ön mali kontrolden oluşur.
- ✓ Ön mali kontrol sadece mali işlemler üzerinde gerçekleştirilen kontroldür. İç kontrol ise bir idarenin tüm faaliyetlerini ve süreçlerini kapsayan bütüncül bir sistemdir.
- ✗ İç kontrol statik bir sistemdir.
- ✓ İç kontrol bir kere kurulan ve ilk kurulduğu şekilde uygulanan statik bir sistem değildir. İç kontrol dinamik bir sistemdir, sürekli gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerekir.
- ✗ İç kontrol, kurumun ana faaliyetlerinin yerine getirilmesinde zaman kaybına neden olur, bürokrasi yaratır ve çalışanları oyarlar.
- ✓ İç kontrol iş süreçlerinin "içine" yerleştirildiğinde ana faaliyetlerin daha etkin gerçekleştirilmesinde yardımcı olur. İç kontrol süreçlere ilave yapılan işler olarak düşünülmemeli ve süreçlerin bir parçası olarak tasarlanmalıdır.
- ✗ Küçülme ve yetkilendirilme nedeniyle kontrollerin bir kısmından vazgeçilmelidir.
- ✓ Küçülme ve yetkilendirilme nedeniyle farklı kontrollere ihtiyaç duymalıdır.
- ✗ İç kontrolün geliştirilmesi ve izlenmesinden iç ve dış denetim sorumludur.
- ✓ İç kontrol yönetim ve çalışanlar tarafından sahiplenilmesi ve geliştirilmesi gereken bir süreçtir.